

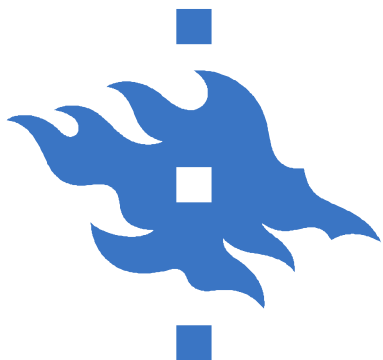

Теренската работа на HALS во централен Балкан

Jouko Lindstedt

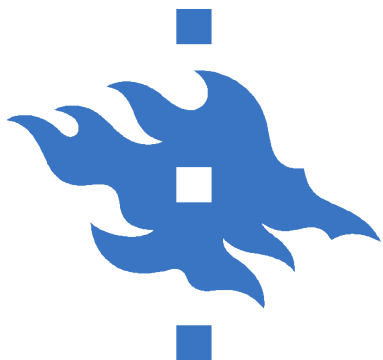
Јоуко Линдстет

Скопје, март 2016

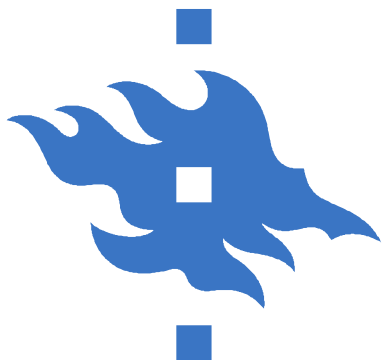
Теренската работа на HALS во централен Балкан

1. Што е HALS и што прави тој?
2. Зошто централен Балкан?
3. Теренската работа во јуни 2015
4. Каков материјал имаме сега?
5. Натамошна работа

1. Што е HALS и што прави тој?

- HALS = Helsinki Area & Language Studies (Хелсиншки ареални и јазични истражувања)
- неформална група на професори и студенти од разни катедри (угрофински јазици, ориенталистика, африканистика, славистика, општа лингвистика)
- финансирање од ректоратот за четири години (2013–2016)
- нашата главна цел е да предаваме теренска лингвистика преку заеднички експедиции на професори и студенти

1. Што е HALS и што прави тој?

Четири теренски патувања:

2013: Мордовија (Русија)

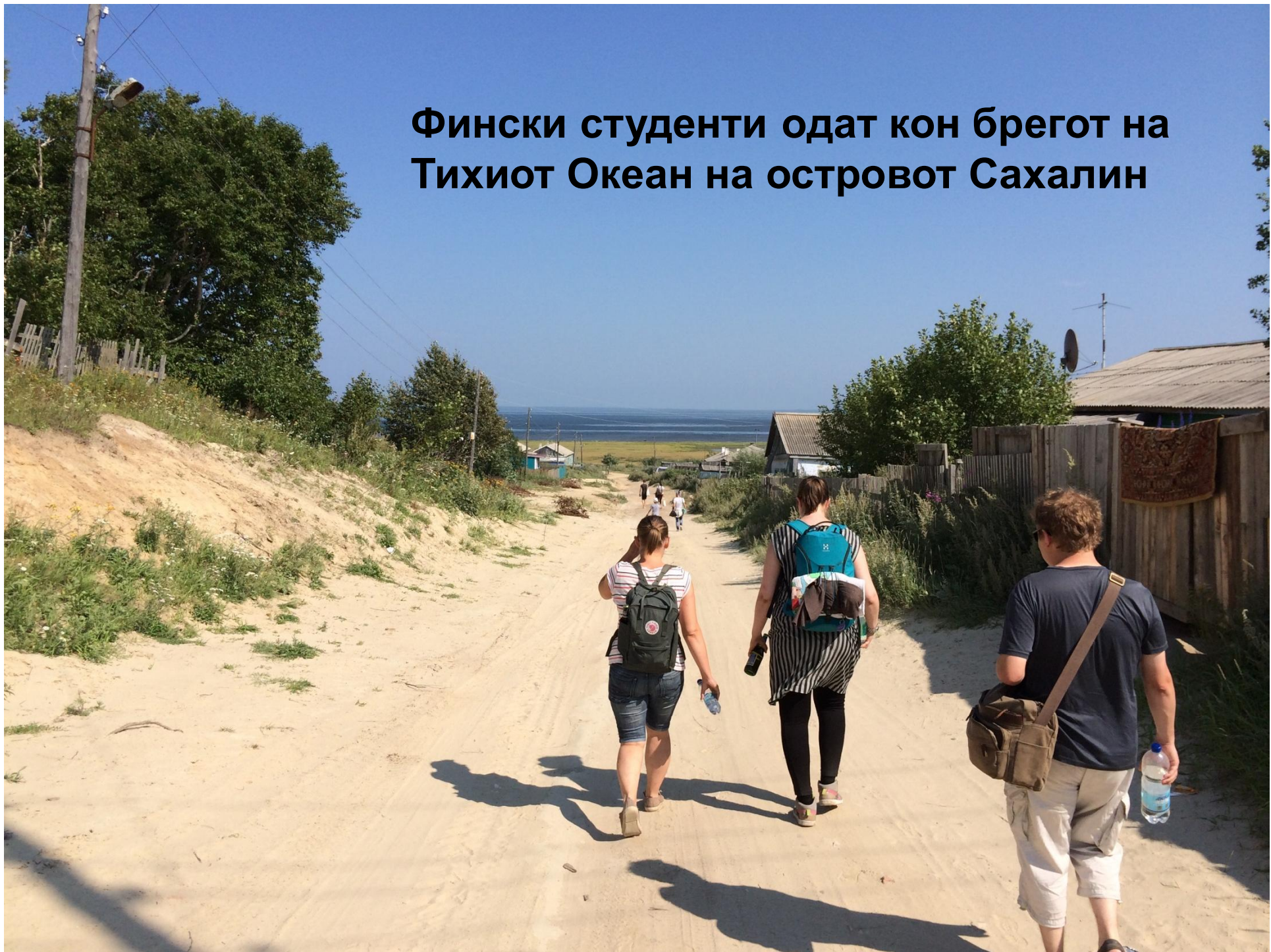
2014: острови Сахалин (Русија) и Хокаидо (Јапонија)

2015: централен Балкан (Македонија, Албанија, Грција)

2016: Јужна Африка

Главниот предмет на интерес се:
малите и малцинските јазици

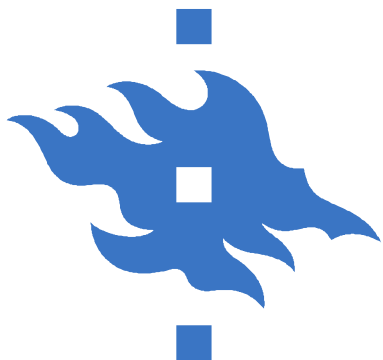
Фински студенти одат кон брегот на Тихиот Океан на островот Сахалин

Финската група со Нивхи во селото Помр Во (на руски: Њекрасовка), островот Сахалин (август 2014 година)

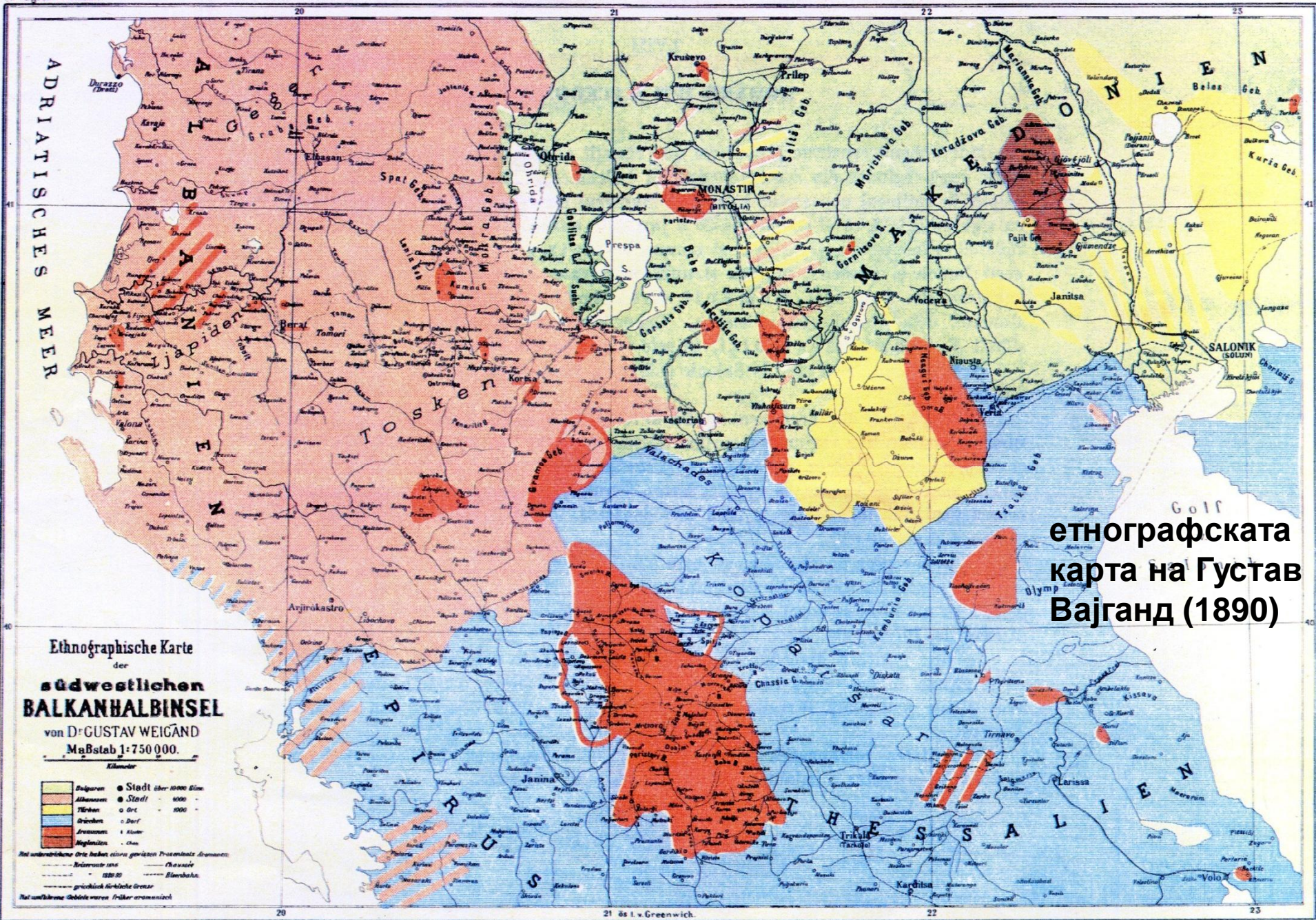

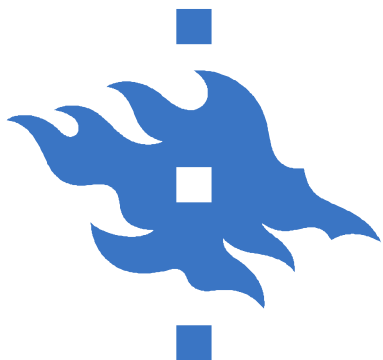

2. Зошто Централен Балкан?

- областа околу Охридското и Преспанското Езеро, исто така и Пелагонија
- центарот на Балканскиот јазичен сојуз: најмногу балканизми во македонски и аромански
- историскиот центар на балканската многујазичност: македонски, албански, аромански, грчки, турски, ромски, ладино и други
- на Балканот, Македонија и Албанија останале најдолго време дел од Османската Империја: имаме извештаи на патници, дипломати и научници за локалната многујазичност во 19 век

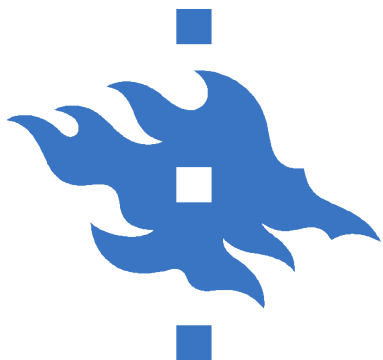

етнографската карта на Густав Вајганд (1890)

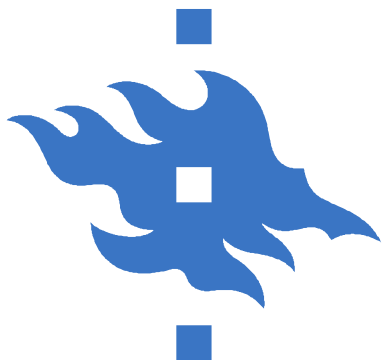
2. Зошто Централен Балкан?

- на сегашниот Балкан, многујазичноста се среќава претежно меѓу малцинствата
- затоа се одлучивме да направиме анкета токму меѓу зборувачите на некои малцински јазици во Македонија, Албанија и Грција

3. Теренската работа во јуни 2015

- теренско патување од 31 мај до 14 јуни 2015 г.
- шестмина професори/наставници од Хелсинки, Москва, Сапоро
- четворица докторанти, седуммина други студенти
- сите знаеја веќе српски, македонски или грчки
- пред патувањето сите мораа да учествуваат во интензивен курс по македонски и/или албански
- македонските колеги многу ни помогнаа пред патувањето и исто така учествуваа во дел од теренската работа

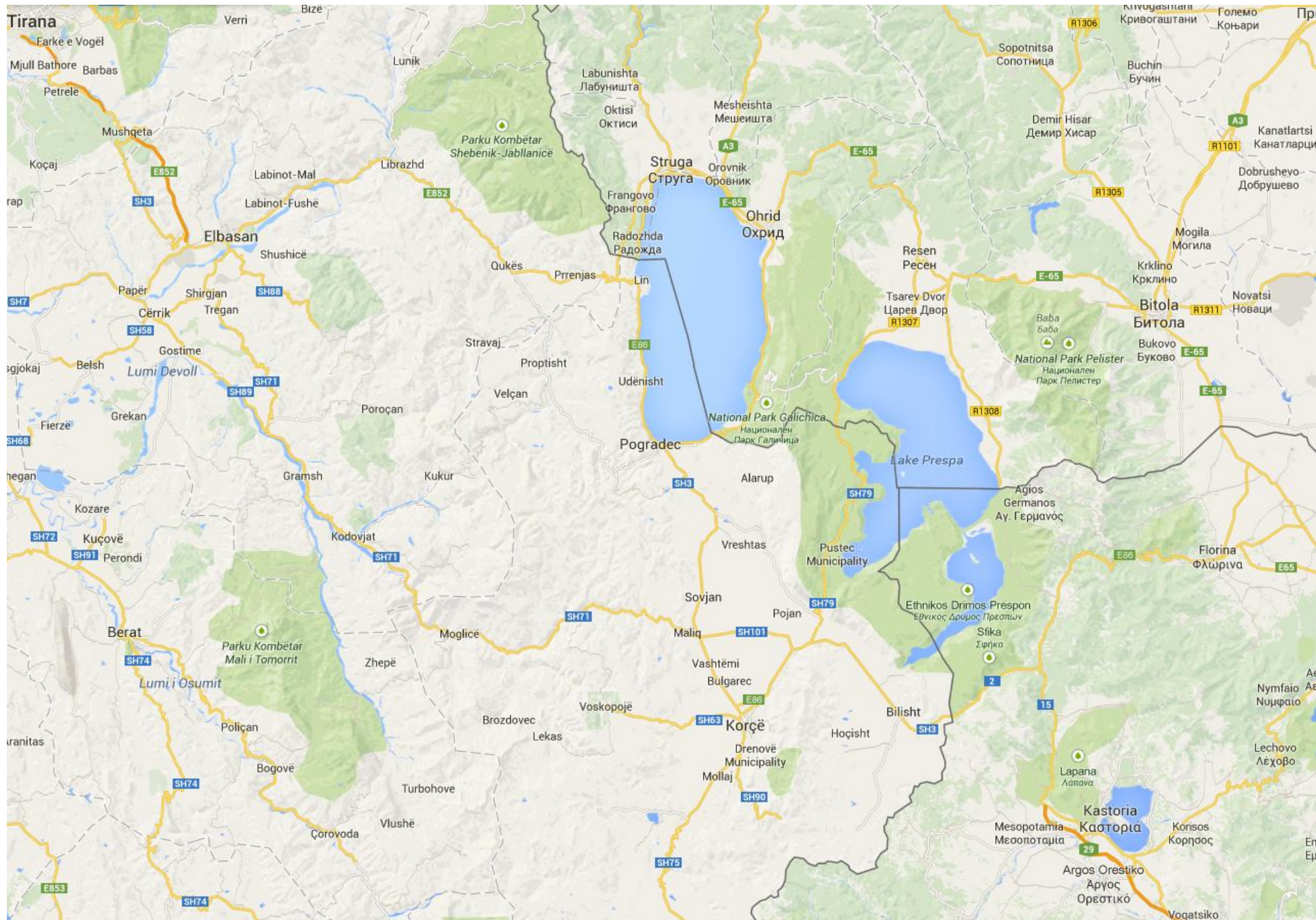

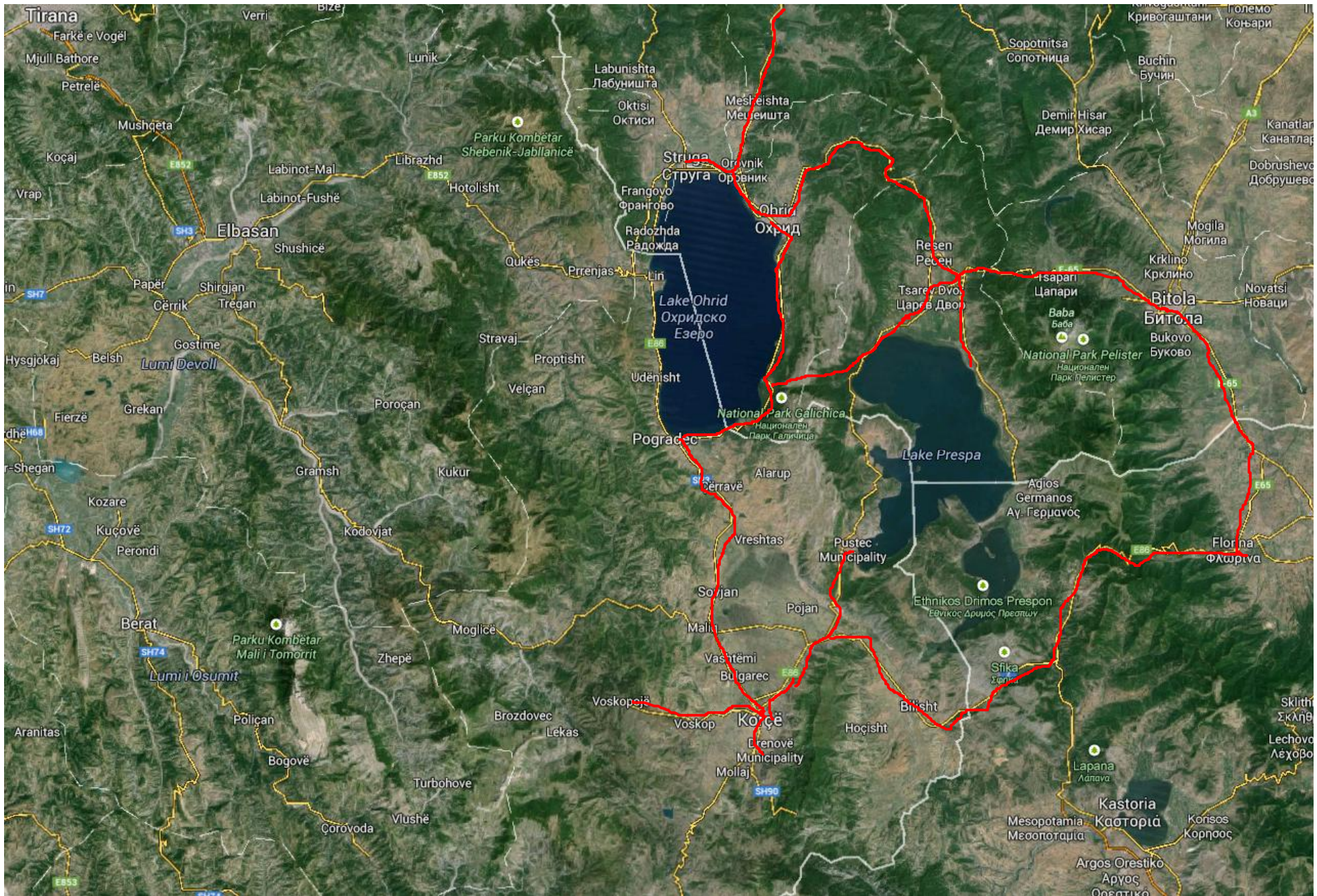
3. Теренската работа во јуни 2015

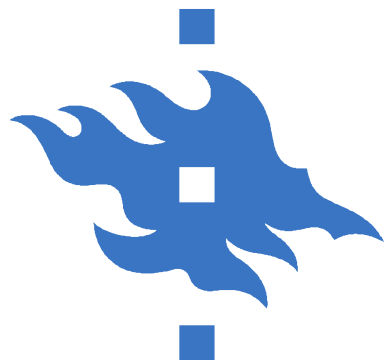
- на 1 јуни во Струга се одржа заедничка работилница со македонски колеги

Потоа следеше теренска работа во...

- **Р. Македонија:** Струга, Асамати, Ресен
- **Р. Албанија:** Корча, Бобоштица, Москополе, Пустец
- **Р. Грција:** Смрдеш (Κρυσταλλοπηγή), Хрупишта (Άργος Ορεστικό), Костур, Лерин
- пак **Р. Македонија:** Битола, Охрид

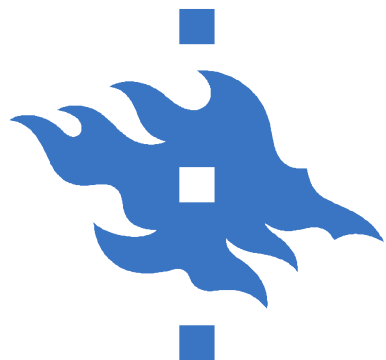

3. Теренската работа во јуни 2015

Студентите имаа сопствени мали проекти:

Ph.D. students:

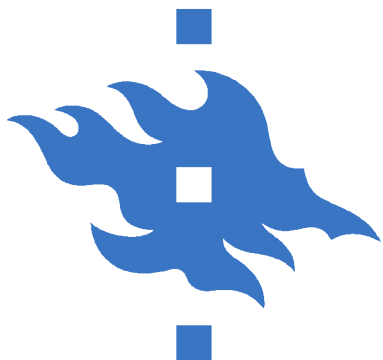
- Dušica Božović (& Justyna):
Present-day accent systems in the Macedonian dialects of the Central Balkans
- Justyna Pierzyńska (& Dušica):
The use of Serb(o-Croat)ian in Macedonia and attitudes towards it
- Heini Puurunen:
Language, culture and agency in the Albanian-Greek-Macedonian border regions
- Ksenia Shagal:
Resumptive pronouns in relative clauses in Albanian, Greek and Macedonian

3. Теренската работа во јуни 2015

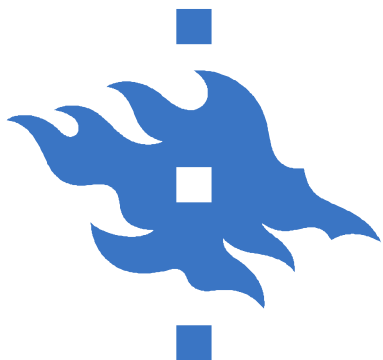
MA/BA students:

- Paula Hämeen-Anttila, Antti Laine, Kukka Pitkänen:
Linguistic landscapes in the Central Balkans
- Andrei Călin Dumitrescu:
The present state of the Aromanian language + possibly a grammatical theme
- Pavel Falaleev:
Turkish loanwords in the Macedonian dialects of the Central Balkans
- Jani Korhonen:
Young people's attitudes towards linguistic minorities
- Chingduang Yurayong:
The expression of possession in noun phrases in the languages of the Central Balkans

3. Теренската работа во јуни 2015

- сите двојазични/многујазични информанти беа интервјуирани со помош на посебен прашалник што го имавме составено на македонски, албански и грчки (и делумно на аромански и турски)
- интервјуата се снимаа со диктафон, некои и со видео
- една докторантка имаше одговорност редовно да го копира собраниот материјал на тврд диск

3. Теренската работа во јуни 2015

Информации во врска со јазичното интервју:

„Аудиозаписите и видеоматеријалот снимени на ова јазично интервју ќе бидат користени единствено за научни цели на Универзитетот во Хелсинки, кој целосно ќе ја почитува Вашата анонимност. Доколку материјалот биде објавен како дел од некоја лингвистичка студија, Вашето име нема да се споменува, ниту, пак, останатите информации поврзани со Вашиот идентитет и со индентитетот на останатите вклучени лица.

Срдечно Ви благодариме за Вашата помош во нашето истражување!“

Групата на HALS во Свети Наум: меѓународна група со осум мајчини јазици

Во Асамати, со македонски колеги и со локални албански информанти

Работа со локални македонски информанти во Лерин, Грција

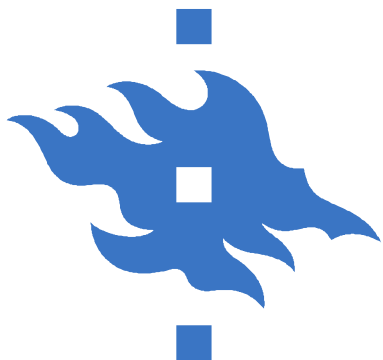
Готов е материјалот од
информантот број 100!

3. Теренската работа во јуни 2015

- Максим Макарцев (Москва) ја користеше и „Приказната за жабата“, серија од слики што требаше да се прераскажат:
- [150608_Kostur.MOV](#)

4. Каков материал имаме сега?

- теренското патување секогаш е само почеток на долга работа
- материјалот треба да се обработи пред да станат можни обопштувачки истражувања врз основа на него
- проблем е дека оваа година е последната во којашто HALS има финансирање
- сепак сите учесници на теренското патување можат уште сега да добијат копии на определени делови од материјалот

37	Resen	3.6.2015			Male	1983	Max	Multilingual	yes	Muslim	Macedor
41	Resen	3.6.2015			Male	1951	Borche, H	Multilingual	yes	Egyptian	
42	Resen	3.6.2015		no recording	Male	1996	Borche, H	Multilingual	yes	Albanian	
43	Resen	3.6.2015			Female	1964	Justyna, D	Multilingual	yes	Turkish Macedonian	
45	Resen	3.6.2015		"secret service"	Male	1971	Janne, Mi	Multilingual	yes	Macedonian/Albanian	
46	Resen, As	3.6.2015			Male	1961	Jang, Joha	Multilingual	yes	Turkish Macedonian	
48	Boboshtic	5.6.2015			Male	1925	all of us//	Multilingual	yes	Bulgarian	Macedor
55	Korçë	5.6.2015			Male	1978	Pavel, Kse	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
52	Korçë	5.6.2015		she	Female	1992	Heini, Joh	Multilingual	yes	Roma	Albanian
53	Korçë	5.6.2015			Male	1987	Heini, Joh	Multilingual	yes	Roma	Albanian
54	Korçë	5.6.2015			Male	1982	Paula, Ant	Multilingual	yes	Macedonian	?
56	Korçë	5.6.2015			Male	1985	Dushica, J	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
63	Pustec	6.6.2015			Female	1952	Motoki, El	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
64	Pustec	6.6.2015		cafe, inside	Male	1976	Dushica	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
65	Pustec	6.6.2015		same recording with S	Male	1941	Maxim, Jo	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
66	Pustec	6.6.2015			Male	1951	Jouko, Ma	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
77	Pustec	6.6.2015		cafe	Male	1972	Milica	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
70	Pustec	6.6.2015			Female	1965	Motoki, El	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
71	Pustec	6.6.2015		cafe, outside	Male	1958	Milica	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
76	Pustec	6.6.2015		cafe	Male	1978	Milica	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
72	Pustec	6.6.2015		two women	Female	1958	Ksenia, M	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
73	Pustec	6.6.2015		two women	Female	1946	Milica	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
74	Pustec	6.6.2015		cafe	Male	1980	Ksenia	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
75	Pustec	6.6.2015		cafe	Male	1982	Johanna	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
80	Pustec	6.6.2015			Female	1978	Pavel, Eliz	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor
92	Kastoria	8.6.2015			Male	1961/1962	Milica, Du	Multilingual	yes	Greek	Macedor
94	Kastoria	8.6.2015			Male	1945	Milica//D	Multilingual	yes	Macedonian	Macedor

Постојат материјали (прашалници, звучни записи, видеозаписи, слики) од 119 индивидуални информанти или групи на информанти

мак. и алб.
алб./мак.
14. На кој јазик се весниците што ги читате / е радиото што го слушате / е телевизијата што ја гледате / го користите Интернетот / пишувате СМС? Дали порано тоа бил друг — ке јазик?

Весникот албански/макед.

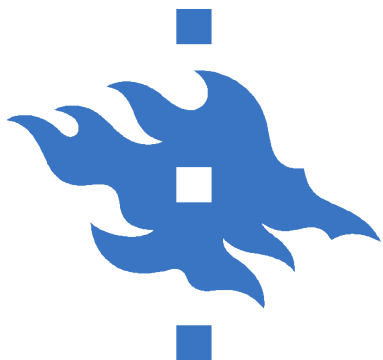
макед.

мак. и алб.
Латиница

15. Дали читате книги и весници на својот мајчин јазик?

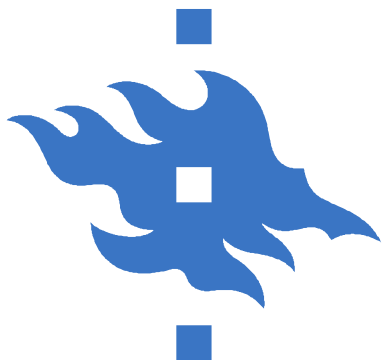
мак. и алб. — полесно

Сите прашалници сега се скенирани

5. Натамошна работа

- во ноември минатата година се одржа во Хелсинки конференција на учесниците на теренското патување заедно со некои македонски колеги
- Макс Валстрем (Хелсинки, сега Цирих) и Максим Макарцев (Москва) сега уредуваат зборник на статии врз основа на конференцијата
- целосното користење на материјалот бара нови истражувачки проекти – да се надеваме, дека и тие ќе добијат финансирање!

HALS им благодари на своите македонски соработници:

- Борче Арсов
- Марјан Марковиќ
- Милица Петрушевска
- Елизабета Ралповска
- Људмил Спасов